

N:o 66.

Ensimmäisenä Sunnuntaina Kolminaisuuden Päivästä.

Evank. Luukk. 16: 19–31.

Jeesus sanoi opetuslapsillensa ja fariseuksille: oli yksi rikas mies, joka vaatetti itsensä purppuralla ja kalliilla liinavaatteella, ja eli joka päivä ilossa herkullisesti. Oli myös yksi kerjääjä nimeltä Latsarus, joka makasi hänen ovensa edessä täynnänsä paisumia. Ja pyysi ravittaa niistä muruista, jotka rikkaan pöydältä putosivat; mutta koirat myös tulivat, ja nuolivat hänen paisumansa. Niin tapahtui, että kerjääjä kuoli ja vietiin enkeleiltä Aabrahamin helmaan: niin kuoli myös rikas mies, ja haudattiin. Ja koska hän helvetissä vaivassa oli, nosti hän silmänsä, ja näki Aabrahamin taaempana, ja Latsaruksen hänen helmassansa. Ja hän huusi, sanoen: isä Aabraham! armahda minun päälleni, ja lähetä Latsarus kastamaan sormensa pää veeteen, että hän jähdyttäisi minun kieleni; sillä minä kovin vaivataan tässä liekissä. Niin sanoi Aabraham: poikani, muista, että sinä sait sinun hyvääs elämässä, niin myös Latsarus pahaa: mutta nyt hän lohdutetaan, ja sinä vaivataan. Ja paitsi kaikkia näitä, on meidän ja teidän välillä suuri juopa kiinnitetty, että ne, jotka tahtovat täältä sinne teidän tykönnä mennä, eivät he voi, eikä sieltä tännekkään tulla. Niin hän sanoi: minä rukoilen siis sinua, isä, että lähetät hänen minun isäni kotoon: Sillä minulla on viisi veljeä, todistamaan heille, etteivät hekään tulisi tähän vaivan sijaan. Sanoi hänelle Aabraham: heillä on Mooses ja profeetat; kuulkoot niitä. Mutta hän sanoi: ei, isä Aabraham! vaan jos joku kuolleista menisi heidän tykönsä, niin he parannuksen tekisivät. Hän sanoi hänelle: elleivät he Moosesta ja profeetaita kuule, niin ei he myös usko, jos joku kuolleista nousisi ylös.

Tähän asti olemme evankeliumeissa kuulleet monenlaisia esimerkkejä uskosta ja rakkaudesta, kuten kaikkikin evankeliumit uskoa ja rakkautta opettavat, niin että toivoakseni varsin hyvin tiedätte, ettei yksikään ihminen ole Jumalalle otollinen, ellei hän usko ja rakasta. Tässä evankeliumissa esittää Herra meille esimerkin uskosta ja epäuskosta eli jumalattoman tilasta, jotta me uskon ja rakkauden vastakohdasta kauhistuneina sitä ahkerammin pysyisimme uskossa ja rakkaudessa.

Mehän näemme tässä Jumalan tuomion uskovoisista ja epäuskoisista, ja se on sekä

hirmuinen että lohdullinen. Hirmuinen epäuskoisille, lohdullinen uskovoisille. Mutta paremmin asiata käsittääksemme, tulee meidän ottaa katseltavaksemme sekä rikasta miestä että köyhää Latsarusta; rikkaassa mieheissä epäuskon ja Latsaruksessa uskon luontoa.

Rikasta miestä emme saa arvostella hänen ulkonaisen vaelluksensa mukaan, sillä hän käyttää lammasvaatteita, ja hänen elämänsä loistaa ja paistaa kauniilta ja peittää suden hänessä vallan mainiosti. Eihän evankeliumi soimaa häntä huorintekijäksi, murhaajaksi, rosvoksi, rikokselliseksi tai tehneen mitään, josta maailma tai järki olisi häntä voinut laittaa.

Vieläpä on hän yhtä nuhteeton elämässään kuin tuo fariseus, joka kahdesti viikossa paastosi eikä ollut kuin muut ihmiset, josta Luukaskin 18: 12 puhuu. Jos hän nimittäin olisi noin törkeitä töitä tehnyt, olisi evankeliumi ne hänestä kertonut, koska niin tarkasti häntä pöyhii, että ottaa puheeksi hänen purppura-vaatteensakin ja ruokansa, jotka kuitenkin ulkonaisina asioina eivät Jumalan edessä mitään vaikuta. Hän mahtoi siis ulkonaisessa vaelluksessaan olla suuri pyhä ja piti kai omasta ja toisten mielestä Mooseksen lain alusta loppuun asti.

Sen sijaan täytyy katsoa häntä sydämeen ja tuomita häntä hänen henkensä mukaan. Onhan evankeliumilla terävät silmät ja se katsoo syvälle sydämen sisuksiin, moittii niitäkin tekoja, joita järki ei voi nuhdella, ei katso vaatteita, vaan puun oikeita hedelmiä, ovatko ne hyviä vai huonoja, kuten Herra Matt. 7: 17 opettaa. Jos tarkastelemme tätä rikasta miestä uskon hedelmiä silmällä pitäen, niin tapaamme tässä epäuskon sydämen ja puun. Evankeliumi nuhtelee häntä siitä, että hän joka päivä eli herkullisesti ja pukeutui ylellisesti, jota ei järki kuitenkaan minään suurena syntinä pidä. Vieläpä tekopyhät arvelevatkin olevan sen oikeata ja heidän arvonsa mukaista ja ansainneensa sen pyhällä elämällään; he eivät näe, kuinka he siinä epäuskollaan syntiä tekevät.

Eihän rikasta miestä nuhdella siitä, että hän herkullisia ruokia ja komeita vaatteita käytti, koska ennen muinoin myöskin monet pyhät, kuninkaat ja kuningattaret ovat upeita vaatteita pitäneet, niinkuin Salomo, Esteri, Daavid, Daniel j. n. e., vaan häntä nuhdellaan siitä, että hänen sydämensä sellaista himoitsi ja tavoitteli, riippui niissä, löysi niissä kaiken riemunsa, huvinsa ja mieltymyksensä ja piti niitä aivan kuin epäjumalanaan. Siihen viittaa Kristus sanoessaan hänen **joka päivä** näin ylellisesti eläneen. Siitä huomataan, että hän

oli tahallaan itselleen sellaista elämää etsinyt ja valinnut, ilman mitään pakkoa, ei tilapäisesti eikä virkansa vuoksi, eikä hän sillä myöskään koettanut lähimmäistään palvella; hän tyydytteli häin ainoastaan himoan, eli itselleen ja palveli itseään.

Tämmöisestä pahasta hedelmästä havaitaan hänen sydämensä salainen synti, epäusko. Missä nimittäin usko on, ei siinä kysellä upeita vaatteita eikä herkullisia ruokia, eipä edes mitään tavaraa, huvitusta, valtaa eikä mitään, mikä ei ole itse Jumalasta; ei siinä muuta tavoitella eikä etsitä, ei muussa riiputa kuin ainoastaan korkeimmassa tavarassa Jumalassa. Siinä on yhdentekevätä onko ruoka herkullista vai yksinkertaista, ovatko vaatteet upeita vai huonompia. Vaikka he käyttäisivätkin kalliita vaatteita, olisivat sangen mahtavia ja kunnioitettuja, niin he eivät sille vähääkään arvoa pane, koska alistuvat siihen pakosta tai tilaisuuden vaatiessa tai sitten toisia palvelukseen.

Niinpä sanoo kuningatar Esteri pitäneensä vastenmielisesti päässään kuninkaan kruunua ja tehneensä sen pakosta kuninkaan tähden. Myöskin Daavid olisi mieluummin ollut tavalinen mies, mutta hänen täytyi Jumalan ja kansan tähden olla kuningas. Niin on laita kaikkein uskovaisten, että vaikka he pakosta ovat vallassa, kunniasta ja herraudesta osallisia, he kuitenkin sydämessänsä pysyvät niistä erillään ja tarkoittavat ulkonaisella elämällään lähimmäisensä palvelemista, kuten Ps. 62: 11 sanotaan: **Elkää luottako vääryyteen ja väkivaltaan; elkää turvatko niihin kuin ei mitään ole; jos rikkaudet teidän tyköenne lankeat, niin elkää panko sydäntänne niiden päälle.**

Missä taas epäusko on, siinä ihminen mieltyy sellaisiin, takertuu niihin, tavoittelee niitä ilman mitään lepoa, kunnes niitä saavuttaa. Ja kun hän ne sitten on saanut ravitsee ja lihottaa hän itseään niissä kuin sika rapakossa, löytää niissä ikäänkuin autuutensa, ei kysy

minkälainen hänen sydämensä väli on Jumalan kanssa eikä ajattele, mitä hänellä Jumalalta on odotettavissa. Hänen vatsansa on hänen jumalanansa. Kun hän sitten ei näitä voi saavuttaa, tapahtuu hänelle mielestään vääryys. Katsos, tällaisia epäuskon hirmuisia hedelmiä ei tämä rikas mies huomaa, hän peittelee niitä ja sokaisee silmänsä farisealaisen elämänsä monilla hyvillä töillä, paaduttaa itsensä, kunnes ei enään mikään opetus, kehoitus, uhkaus eikä lupaus auta. – Katso, tällainen on se salainen synti, jota evankeliumimme nuhtelee ja tuomitsee.

Siitä seuraa sitten se toinen synti, että hän unohtaa rakkauden lähimmäistään kohtaan, sillä hän antaa köyhän Latsaruksen maata ovensa edessä tekemättä mitään häntä auttaakseen. Vaikka hän ei persoonallisesti olisi itse tahtonutkaan häntä auttaa, olisi hän kuitenkin voinut käskä palvelijoitaan kantamaan hänet johonkin ulkosuojaan ja pitämään huolta hänestä. Syynä tähän oli, ettei hänellä ollut mitään käsitystä Jumalasta eikä ollut hän koskaan hänen hyvyttensä tuntenut. Ken nimittäin tuntee Jumalan hyvyyden, häneen koskee myöskin lähimmäisen onnettomuus, ken taasen Jumalan hyvyttä ei tunne, hän ei myöskään tunne lähimmäisensä onnettomuutta. Kun näin ollen ei häntä Jumala miellytä, ei lähimmäisenkään kohtalo hänen sydäntään liikuta.

Uskon luonto on, näet, se, että se odottaa kaikkea hyvää Jumalalta ja turvaa yksistään häneen. Semmoisen uskon johdolla sitten tuntee ihminen Jumalan, kuinka hyvä ja armollinen hän on, josta tunnosta hänen sydämensä heltyy ja tulee armeliaaksi, niin että hän jokaiselle halusta tekee samaa hyvää, mitä Jumala hänelle on osoittanut. Näin hän rakkauden vaatimana palvelee lähimmäistään kaikesta sydäimestä, ruumiillaan ja elämälään, tavarallaan ja kunniallaan, sielullaan ja

hengellään, pannen kaikki hänen tähtensä alttiiksi, niinkuin Jumalakin on hänelle tehnyt. Sen vuoksi ei hän etsikkään terveitä, ylhäisiä, mahtavia, rikkaita, jaloja, pyhiä ihmisiä, jotka eivät häntä tarvitse, vaan heikkoja, sairaita, köyhiä, ylenkatsotuita, syntisiä, joita hän voi hyödyttää ja joissa hänen hellä sydämensä saa toiminta-alaa, niinkuin Jumala on hänelle tehnyt.

Epäuskon luonto on taasen sellainen, ettei se mitään hyvää Jumalalta odota. Sellaisesta epäuskosta sitten ihmisen sydän niin sokaisuutuu, ettei hän tunne eikä tiedä kuinka hyvä ja armollinen Jumala on. Kuten Ps. 14: 2 sanotaan: **ei hän ymmärrä eli etsi Jumalata.** Tuosta sokeudesta sitten edelleen seuraa, että hänen sydämensä niin kovettuu, paatuu ja käy niin armahtamattomaksi, ettei hänellä ole halua palvella ketään ihmistä, vieläpä pikemmin vahingoittaa jokaista. Samoin kuin hän nimitäin ei Jumalassa mitään hyvää tunne, ei hän myöskään tunne mitään halua tehdä lähimmäiselleen hyvää. Siitä seuraa sitten, ettei hän opi sairaita, köyhiä, ylenkatsotuita ihmisiä, joita hän voisi ja hänen tulisi hyödyttää ja autella, vaan hän korottaa katseensa ylös ja tähystelee ainoastaan korkeita, rikkaita, mahtavia, joista hänellä itsellään voisi olla hyötyä, hyvää, hupia ja kunniaa.

Me näemme siis tämän rikkaan miehen esimerkistä, että rakkaus on mahdoton ilman uskoa ja usko mahdoton ilman rakkautta. Molempien täytyy olla toisiinsa yhdistettyinä, niin että uskovainen rakastaa jokaista, palvelee jokaista. Uskomaton taasen on sydämessään jokaiselle vihamielinen ja vaatii jokaiselta palveluksia. Kuitenkin hän peittelee tuollaisia hirmuisia, nurjia syntejään ulkokultaisten tekojensa vähäisellä vaipalla kuin lampaan villoilla, samoin kuin suuri lintu kameelikurki, joka on niin hupsu, että luulee pistettyään kaulansa pensaikkoon koko ruumiinsa olevan pei-

tossa. Vieläpä näet tässä, ettei mitään kovempaa eikä armottomampaa ole kuin epäusko, sillä koiratkin, nuo kuitenkin kaikkein vihasimmat elukat, ovat laupiaammat köyhälle Latsarukselle kuin tämä rikas mies, havaitsevat vaivaisen hädän ja nuoleksivat hänen paisumiaan, kun taas tuo paatunut, sokaistu ulkokullattu on niin armoton, ettei suo hänelle pöydältään pudonneita murujakaan.

Tämän rikkaan miehen kaltaisia ovat kaikki uskottomat ihmiset. Epäuskon vallitessa ei ihminen muuta voi tehdä eikä olla, kuin mitä rikkaan elämässä on kuvattu ja kerrottu. Sellaisia ovat etenkin ne ulkokultailijat, jotka hengellisen nimen mainetta tavoittelevat, niinkuin meidän paavilaisemme ja papistomme, olkoon heissä kuinka hyviäkkin tahansa. Näemmehän ilmeisesti, etteivät he koskaan tee minkäänlaista oikeata hyvää työtä, eivät ketään palvele eivätkä hyödytä, vaan pitävät hyviä päiviä ja palveluttavat itseänsä jokaisella: ”Kunhan minä vaan saan, ei muilla väliä ole”. Vaikka kaikilla ei olekkaan ylellisiä ruokia eikä vaatteita, niin ei suinkaan tahdon puute ole siinä vikana. Heidän jälkiänsä kulkevat sitten rikkaat ruhtinaat ja herrat, tekevät monia hyviä töitä antaen lahjoituksia ja kirkkoja rakentaen ja peittelevät näin tuota suurta konnaa, epäuskon onntta, niin että yhä paatuisivat ja kovettuisivat eivätkä kenellekään ihmiselle hyödyksi olisi. Semmoinen se rikas mies on.

Köyhässä Latsaruksessa emme myöskään saa katsoa hänen ulkonaista tilaansa, hänen paisumiaan, köyhyytään ja huoliaan. Onhan monta ihmistä, jotka myöskin surkeutta ja häntä kärsivät eivätkä kuitenkaan sillä mitään voita. Kuningas Heroodeksellakin oli monta pahaa kärsittävänä (Ap. Tek. 12: 23), mutta ei hän sen vuoksi ollut yhtään parempi Jumalan edessä. Ei köyhyys ja kärsimys tee ketään Jumalalle otolliseksi, vaan joka jo entisestä on

Jumalalle otollinen, hänen köyhyytensä ja kärsimyksensä ovat Jumalasta kallisarvoisia, kuten Ps. 116: 15 sanotaan: **Hänen pyhänsä kuolema on kallis Herran edessä.** Siis täytyy meidän Latsarustakin katsoa sydämeen ja etsiä hänessä sitä tavaraa, joka hänen paisumilensa niin suuren arvon antoi. Se taasen oli totisesti hänen uskonsa ja rakkautensa, **sillä ilman uskotta on mahdoton kelvata Jumalalle,** kuten Hpr. 11: 6 sanotaan.

Hänen sydämensä tilan täytyi siis olla sellainen, että hän keskellä kaikkea köyhyytään ja kurjuuttaan toivoi Jumalalta kaikkea hyvää ja turvasi lohdullisesti häneen. Tähän hyvyyteen ja armoon tyytyi hän niin täydellisesti ja kantoi kurjuuttaan niin mielellään, että hän sydämensä halulla olisi vielä enemmänkin surkeutta kantanut, jos hänen armollisen Jumalansa tahto se olisi ollut. Katso, se oli oikea elävä usko, joka Jumalan hyvyyden tunnolla oli hänen sydämensä niin lämmittänyt, ettei hänelle mikään eikä kuinkaan monet kärsimykset olisi olleet liian raskaita kestää. Sellaiseksi tekee usko sydämen, kun se tuntee Jumalan armon.

Siitä seuraa sitten toinen avu, nimittäin rakkaus lähimmäistä kohtaan, niin että hän on aulis ja valmis jokaista palvelemaan. Mutta koska hän on köyhä ja kurja eikä hänellä mitään ole millä palvella, luetaan hänen hyvä tahtonsa hänelle työksi. Mitä taasen ruumiillisessa palveluksessa puuttuu, sen palkitsee hän runsaasti hengellisellä palveluksellaan, sillä nyt kuolemansa jälkeen palvelee hän koko maailmaa paisumillansa, nälällään ja kurjuudellaan. Hänen ruumiillinen nälkänsä ravitsee meidän hengellistä nälkäämme, hänen ruumiillinen alastomuutensa verhoo meidän hengellistä alastomuuttamme, hänen ruumiilliset paisumansa parantavat meidän hengelliset paisumamme. Täten hän esimerkillään meitä opettaa ja lohduttaa, kuinka Jumala meihin

mielistyy, kun meille pahasti maailmassa käypi, jos vaan uskomme. Hän myöskin varoittaa meitä jumalan vihasta, jos meillä epäuskoisina on menestystä, sillä Jumala mielistyi hänen kurjuuteensa ja oli suuttunut rikkaaseen mieheen.

Sanoppas minulle, mikä kuningas on voinut kaikella tavarallaan tehdä maailmalle sellaisen palveluksen, kuin tämä köyhä Latsarus paisumillaan, nälällään ja kurjuudellaan? Oi jumalan ihmeellisiä tekoja ja tuomioita! Kuinka mestarillisesti hän häpäisee itseviisaan narrin, järjen ja maailmallisen viisauden. Se kulkee töllistellen mielummin rikkaan miehen kaunista purppuraa kuin köyhän Latsaruksen haavoja. Se katselee mielummin rikkaan miehen kaltaista tervettä ja pulskaa ihmistä kuin hirvittävää ja alastonta Latsaruksen kaltaista, vieläpä tukkii nenänsäkin hänen haavainsa löyhkältä ja kääntää silmänsä näkemästä hänen alastomuuttaan. Sillä välin antaa Jumala tuon suuren narrin kulkea tuollaisen jalon tavarahan ohitse, tekee aina tuomionsa itseksensä hiljaisuudessa ja korottaa samalla kurjan ihmisen niin kalliiksi ja arvokkaaksi, etteivät sitten kaikki kuninkaat ole häntä kellovilliset palvelemaan ja hänen haavojansa pesemään. Eikö nyt mielestäsi jokainen kuningas vaihtaisi koko sydäimestään terveyttään, purppuraansa ja kruunuansa Latsaruksen paisumiin, köyhyyteen ja kurjuuteen, jos se hänelle olisi mahdollista? Ja kuka ihminen tahdotisi nyt ottaa riepukaan rikkaan miehen purppurasta ja koko rikkaudesta?

Etkö luule, että itse tämä rikas mieskin, jos hän suuressa sokeudessaan olisi tietänyt sellaisen tavarahan ja Jumalan silmissä niin kalliin miehen makaavan ovensa edessä, olisi juossut ulos pesemään ja suutelemaan hänen paisumiansa, pannut häntä vuoteelleen ja määrännyt kaiken purppuransa ja rikkautensa hänen palvelukseensa? Mutta Jumalan teh-

dessä tuomiotaan ei hän älynnyt sitä voitavansa tehdä. Silloin ajatteli Jumala: Olkoon menneeksi, ei sinun pidäkkään oleman mahdollinen häntä palvelemaan. Kun sitten Jumalan tuomio ja työ on täytetty, katselee tuo viisas narri ympärilleen ja helvetin vaivassa olleensa antaisi hän halusta kotinsa ja kontunsa sille, jolle ennen ei tahtonut antaa leivän muruakaan. Hän pyytää nyt Latsarusta jäähdyttämään kieltänsä sormensa päällä, vaikka ennen ei tahtonut häneen koskeakaan.

Katso, tällaisia tuomioita ja tekoja panee Jumala toimeen vielä joka päivä kaikkialla maailmassa, eikä kukaan sitä näe, ja jokainen sitä ylönkatsoo. Meidän edessämme on köyhiä ja puutteenalaisia, joita Jumala suurimpana tavarana panee eteemme, mutta me suljemme silmämme heiltä emmekä näe, mitä Jumala siinä tekee. Kun sitten perästä päin Jumala on tehtävänsä tehnyt ja me olemme tavarahan käsistämme päästäneet, tulemme kyllä ja tahdomme palvella, mutta silloin on jo liian kauvan vitkasteltu. Sitten otamme hakeaksemme pyhyttä heidän vaatteistaan, kengistään ja astioistaan, teemme pyhiinvaelluksia, rakennamme kirkkoja heidän haudoilleen ja puuhaillemme paljon senkaltaisissa hulluutuksissa. Näin häpäisemme itseämme, kun olemme pyhiä heidän eläissään jaloillamme polkeneet ja ylenkatsooneet ja kunnioitamme heidän vaatteitaan, johon ei mitään tarvetta ja josta ei mitään hyötyä ole. Herra on totisesti langettava meistä sen tuomion, jonka Matt. 23: 29–33 lausuu: **Voi teitä kirjanoppineet ja fariseukset, te ulkokullatut, jotka rakennatte profetain hautoja ja kaunistatte vanhurskasten hautoja! Ja sanotte: Jos me olisimme olleet meidän isäimme aikoina, emme olisi olleet osalliset heidän kanssaan profetain veressä. Niin te siis itse teidän päällemme tunnustatte, että te olette niitten lapset, jotka tapoit profetat. Niin tekin täyttäkää**

teidän isäinne määrä. Te käärmeet, te kyykäärmetten sikiöt, kuinka vältätte helvetin kadotuksen?

Tämän köyhän Latsaruksen kaltaisia ovat kaikki uskovaiset; he ovat kaikki oikeita Latsaruksia, sillä heillä on hänen uskonsa, mielensä ja tahtonsa. Ja ken ei Latsarukseksi tule, hänellä on totisesti osansa tuon rikkaan syömärin keralla helvetin tulessa. Täytyyhän meidän kaikkein Latsaruksen tapaan oikealla uskolla turvata Jumalaan ja taipua kaiken hänen tahtonsa alaiseksi hänen käytettäväkseen ja olla valmiit jokaista palvelemaan. Vaikka emme kaikki kärsikään sellaisia paisumia ja köyhyyttä, niin täytyy meissä kuitenkin olla sama tahto ja aikomus, mikä Latsaruksessa oli, ottamaan mielellämme sellaista vastaan Jumalan tahdon mukaan.

Voihan kyllä henki pysyä köyhänä suurenkin rikkauden keskellä, niinkuin Job, Daavid ja Aabraham ovat olleet köyhinä ja rikkaina, sillä Ps. 39: 13 sanoo Daavid: **Minä olen muukalainen sinun tykönäs ja vieras, niinkuin kaikki minun isäni.** Kuinka sen laita oli, sillä olihan hän toki kuningas ja omisti suuren maan ja kaupungeja? Näin sen laita oli: vaikka hänellä kyllin sellaista oli, ei hän kuitenkaan sydäntänsä siihen kiinnittänyt, vaan piti sen aivan arvottomana Jumalan edessä omistamansa hyvän rinnalla. Terveidenkin arvosteli hän aivan mitättömäksi Jumalalle kelpaavan terveyden rinnalla, ja hän olisi mielellään kärsinyt ulkonaisia paisumia ja sairautta.

Samoin vaikka ei Aabrahamikaan kärsinyt sellaista köyhyyttä ja sairautta kuin Latsarus, oli hän kuitenkin mielessään ja tahdosaan valmis ottamaan sellaista vastaan Jumalalta, jos Jumala niin tahtoi sallia. Täytyyhän pyhien olla sisällisesti samaa mieltä ja mieluutta, vaikkei heillä ulkonaisesti olekaan samoja tulemuksia ja kärsimyksiä kannettavina.

Sen vuoksi tunnustaakin Aabraham Latsaruksen omakseen ja ottaa hänet helmaansa, jota hän ei olisi tehnyt, ellei olisi ollut saman mielinen ja mielistynyt Latsaruksen köyhyyteen ja sairauteen. – Tämä olkoon lyhyesti sanottu evankeliumimme tarkoituksesta, jotta näkisimme, kuinka usko aina tekee autuaaksi ja epäusko saattaa kadotukseen.

Vielä herää evankeliumimme johdosta muutamia kysymyksiä. **Ensiksi**, mikä on **Aabrahamin helma**, koska se ei voi olla ruumiillinen helma? Vastataksemme tähän, tulee meidän tietää, ettei ihmisen sielulla eli hengellä ole mitään leposijaa eli olinpaikkaa muualla kuin Jumalan sanassa, kunnes hän viimeisenä päivänä näkee Jumalan kasvoista kasvoihin. Sen vuoksi emme pidä Aabrahamin helmaa muuna kuin Jumalan sanana, jossa Aabrahamille 1 Moos. 22: 18 luvattiin: **Sinun siemenestäs pitää kaikki kansat maan päällä siunatuksi tuleman.** Näissä sanoissa on hänelle luvattu Kristus tulevaksi siunaamaan jokaista ihmistä, se on: lunastamaan synnistä, kuolemasta ja helvetistä, jota ei muuten voida toimeen saada kenenkään henkilön tahi työn kautta. Kaikki jotka tähän lupaukseen ovat uskoneet, ovat uskoneet Kristukseen ja olleet oikeita kristittyjä sekä ovat siis uskon kautta tähän sanaan tulleet pelastetuiksi synnistä, kuolemasta ja helvetistä.

Niin muodoin ovat kaikki isät ennen Kristuksen syntymää menneet Aabrahamin helmaan, se on: he ovat kuolemassaan lujasti uskoneet tähän Jumalan sanaan ja samassa sanassa nukahtaneet, siinä tulleet kätkeyiksi ja varjelluiksi kuin helmassa. He nukkuvat siinä vieläkin viimeiseen päivään saakka, paitsi ne, jotka Kristuksen kanssa ylösnousivat, kuten Matt. 27: 52 kirjoittaa, jos he semmoisina ovat pysyneet. Samoin meidänkin tulee kuollessamme vahvalla uskolla turvata ja luottaa näihin Kristuksen sanoihin, jotka hän Joh. 11: 26

lausuu: **Jokainen joka uskoo minun päälle-ni, ei pidä kuoleman ijankaikkisesti**, tai muihin saman kaltaisiin kohtiin ja niin sitten kuolla, nukahtaa vaipuneina Kristuksen helmaan ja varjeltuna siinä viimeiseen päivään asti. Onhan sana aivan sama, mikä Aabrahamille ja meille on puhuttu; molemmat sanovat Kristuksesta, että hänen kauttansa meidän pitää autuaiksi tuleman. Edellistä taasen sanotaan Aabrahamin helmaksi sen vuoksi, että se Aabrahamille ensin lausuttiin ja sai hänesä alkunsa.

Toisaalta taasen ei helvetti voi tässä merkitä oikeata helvettiä, joka viimeisenä päivänä on alkava, sillä rikkaan miehen ruumista ei tietysti haudattu helvettiin vaan maahan. Sen täytyy tarkoittaa sellaista paikkaa, jossa sielulla ei voi mitään lepoa olla. Ei se voi olla ruumiillinen. Siitä syystä on mielestäni tämä helvetti paha omatunto, jolla ei ole uskoa eikä Jumalan sanaa ja johon sielu on haudattuna ja suljettuna viimeiseen päivään asti, jolloin ihminen sieluineen ja ruumiineen heitetään oikeaan oleelliseen helvettiin. Samoin kuin nimittäin Jumalan sana on Aabrahamin helma, jossa uskovaiset uskossa lepäävät, nukkuvat ja tulevat varjelluiksi viimeiseen päivään saakka, samoin täytyy myöskin päinvastoin helvetin olla siinä, missä Jumalan sanaa ei ole ja johon uskottomat suljetaan viimeiseen päivään asti. Tämä taasen ei voi muuta olla kuin autio, uskon, syntinen, paha omatunto.

Toiseksi kysytään: mitenkä lienee keskustelun laita Aabrahamin ja rikkaan miehen välillä? Vastaus; Se tietysti ei voi olla ruumiillista keskustelua, koska heidän kummankin ruumiit lepäsivät haudoissansa. Yhtä vähän voi myöskään se ruumiillinen kieli olla, jonka vaivaa rikas kuumuudessa valittaa, eikä myöskään se voi olla ruumiillinen vesi eikä sormi, jota hän Latsarukselta pyytää. Nämä täytyy siis kaikki sovittaa omaantuntoon seu-

raavalla tavalla: Kun omatunto kuolemassa ja kuoleman hädässä avataan, niin se havaitsee epäuskonsa ja näkee silloin kaikkein ensiksi Aabrahamin helman ja siinä olevat, se on: Jumalan sanan, johon hänen olisi pitänyt uskoa, vaan jota hän ei ole tehnyt. Tästä hänellä on kaikkein suurin vaiva ja tuska, ikäänkuin jo helvetissä olisi, eikä hän voi löytää mitään apua eikä lohdutusta.

Silloin herää omassatunnossa sellaisia ajatuksia, jotka, jos voisivat puhua, puhuisivat näin, kuten rikas mies Aabrahamin kanssa keskustele. Se etsii silloin apua Jumalan sanasta ja kaikilta siihen uskovilta niin suuresti hätäytyneenä, että se pienimmänkin lohdutuksen kaikkein halvimmalta ottaisi vastaan. Niin ei kuitenkaan voi tapahtua, sillä Aabraham vastaa hänelle, se on: hänen omatuntonsa saa sellaisen käsityksen Jumalan sanasta, ettei se voi käydä päinsä, koska hän jo elämässään on osansa saanut. Hänen täytyy nyt kärsiä, mutta toiset, hänen ylönkatsomansa saavat lohdutuksen.

Viimeksi tuntee hän itselleen sanottavan, että suuri juopa on kiinnitetty hänen ja usko-vaisten välille, niin etteivät koskaan voi päästä toistensa yhteyteen. Nämä ovat epätoivon ajatuksia, kun omatunto tuntee, että Jumalan sana on hänestä ijankaikkisesti luopunut eikä hänellä ikänä enään mitään apua ole. Siinä hänen omatuntonsa ajatukset pyörivät ja tahtoisivat mielellään elävienkin tietoon saattaa sen, että kuoleman hädässä näin käy, ja pyytää että joku lähetettäisiin heille siitä sanaa viemään. Mutta siitäkään ei tule mitään, sillä hän tuntee vastaukseksi omassatunnossaan, heillä olevan kylliksi Mooseksessa ja profetoissa, joihin heidän pitäisi uskoa, kuten hänenkin olisi tullut tehdä. Kaikkia sellaista on puheena kuoleman hetkellä eli kuoleman hädässä kadotetun omantunnon ja Jumalan sanan välillä, eikä yksikään elävä voi sitä käsittää, kuinka siinä käy,

paitsi joka itse kokee. Kokeva taasen tahtoi, että toisetkin sen tietäisivät, mutta se on mahdotonta.

Kolmanneksi kysytään: Milloinkahan tuolienee tapahtunut, ja kärsikö rikas mies vieläkin joka päivä lakkaamatta tuollaista tuskaa viimeiseen päivään asti? Tämä on syvällinen kysymys ja varsin vaikea meidän kokemattomien vastata. Tässä täytyy nimittäin panna aika pois mielestä ja tietää, ettei toisessa elämässä ole aikaa eikä hetkeä, vaan kaikki on ijankaikkinen silmäräpäys, kuten 2 piet. 3: 8 sanotaan: **Yksi päivä on Herran edessä niinkuin tuhannen ajastaikaa ja tuhannen ajastaikaa niinkuin yksi päivä.** Sen vuoksi arvelen, että rikkaassa miehessä on osoitettu, kuinka kaikkein uskottomien on käyvä, kun kuolemassa eli kuoleman hädässä heidän silmänsä aukenevat. Se taasen voi tapahtua silmänräpäyksessä ja sitten jälleen lakata viimeiseen päivään saakka, kuten Jumala hyväksi näkee, sillä tässä ei mitään sääntöä käymäärääminen. En sen vuoksi rohkene sanoa, että rikas mies vieläkin niin kärsii kuin silloin, enkä voi vastakohtaakaan väittää, sillä kumpikin riippuu Jumalan tahdosta. Meille on kylliksi, että meille on osoitettu esimerkki ja alku kaikkien uskottomien kärsimykseen.

Neljänneksi kysytään: voidaanko kuolleittenkin puolesta rukoilla, koska evankeliumissamme ei mitään välitilaa mainita Aabrahamin helman ja helvetin välillä, ja koska Aabrahamin helmassa olevat eivät sitä tarvitse, eikä helvetissä olevilla ole siitä mitään hyötyä? Jumala ei ole myöskään käsenyt meitä kuolleitten edestä rukoilemaan, joten siis ei kukaan voi siinä syntiä tehdä, ettei rukoile heidän puolestaan, sillä mitä Jumala ei ole käsenyt eikä kieltänyt, siinä ei kukaan voi tehdä syntiä. Koskei kuitenkin toisaalta Jumala ole suonut meidän tietää, kuinka sielujen laita on, niin että meidän täytyy olla tie-

tämättömiä siitä, mitä hän niille tekee, emme tahdo emmekä voi väittää synniksi niiden edestä rukoilemista. Todistaahan evankeliumi, että monta kuollutta on herätetty ylös, joista meidän täytyy tunnustaa, että he eivät vielä ole saaneet lopullista tuomiotaan. Emme siis vielä voi kenestäkään varmaan tietää, onko hän lopullisen tuomionsa saanut.

Koska siis on epätietoista ja tietämätöntä, onko sielu saanut tuomionsa, niin ei ole synti, että rukoilet sen puolesta, mutta sillä tavalla, että annat asian jäädä tietämättömäksi ja sanot näin: Rakas Jumala, jos tämä sielu on vielä autettavissa, niin rukoilen sinua olemaan hänelle armollinen. Kun sitten sen kerran tai kahdesti olet tehnyt, niin jätä asia Jumalan huomaan. Onhan Jumala luvannut kuulla meidän rukouksemme. Kun siis kerran tai kahdesti olet rukoillut, tulee sinun uskoa olevasi kuultu eikä enään rukoilla, ettet kiusaisi Jumalata tai menettäisi luottamustasi häneen.

Mutta että tämän vuoksi loppumattomia messuja, valvojaisia ja rukouksia säädetään ja niitä vuosikaudet palpatetaan, aivan kuin ei Jumala vähempää kuin vuotta kestävää rukousta kuulisi, se on perkelettä ja kuolemaa ja siinä tulee Jumala epäuskolla häväistyksi, ja sellainen rukous on paljasta Jumalan pilkkäämistä. Varo siitä siis itsesi ja luovu siitä. Ei Jumala kysy vuosikausia messuja, vaan sydämellistä, harrasta, uskovaista rukousta. Se on sielun auttava, jos mikään apu sille on mahdollinen. Valvojaiset ja messut lihottavat paprien, munkkien ja nunnain vatsoja, mutta sielulle ei niistä ole mitään apua, sillä Jumalaa niillä ainoastaan häväistään.

Jos sinulla taasen on huoneessasi joku kummittelemisjakenki eli tonttu, joka pakottaa häntä messuilla auttamaan, niin pidä häntä totisesti perkeleenä. Hamasta maailman alusta saakka ei ole vielä yksikään sielu ilmestynyt, eikä Jumala sitä sallikkaan. Näethän tässäkin

evankeliumissa, ettei Aabraham suostu rikkaan miehen pyyntöön, että joku kuolleista menisi eläviä opettamaan, vaan osoittaa heidät Jumalan sanaan Raamatussa sanoen 5 Moos. 18: 11 perustuksella: **Heillä on Mooses ja profetat, kuulkoot niitä.** Näin johdattaa Aabraham mieleemme sitä Jumalan käskyä, joka sanoo: **Ei sinun pidä kuolleilta mitään kysymän.**

En siis totisesti pelkää perkeleen kummitusta että jotkut henget antaisivat manata itseänsä ja pyytäisivät niin ja niin monia messuja, sellaista tai sellaista pyhiinvaellusta tai muuta töitä, ja sitten esiintyisivät kirkastettuna sanoen tullessa pelastetuksi. Näin johdattaa perkele siihen eksytykseen, että ihmiset hairahtuvat uskosta töihin ja luulevat töitten niin suuria asioita matkaan saattavan. Näin tulee täytetyksi, mitä P. Paavali 2 Tess. 2: 10, 11 on julistanut: **Jumala on lähettävä väkevän eksytyksen uskottomille, niin että he valheen uskovat, koska he eivät rakkautta totuuden puoleen ottaneet autuaiksi tullaksensa.**

Ole sentähden viisas ja tiedä, ettei Jumala tahdo antaa meille tiedoksi, kunka kuolleiden käypi, että usko pysyisi voimassaan ja uskoisi Jumalan sanasta Jumalan tekevän tämän elämän perästä uskovaiset autuaiksi ja uskottomat kadottavan. Jos sinulle nyt joku kummitelijahenki ilmestyy, niin älä välitä hänestä, vaan ole varma hänen totisesti olevan perkeleen ja karkoita hänet luotasi tällä Aabrahamin lauseella: **Heillä on Mooses ja profetat,** ja myöskin tällä Jumalan käskyllä Moosesin kautta: **Ei sinun pidä kuolleilta kysymän,** ja hän on heti katoava. Ellei hän matkaansa mene, niin anna hänen kummitella itsensä väsyksiin ja kärsi Jumalan tähden vahvassa uskossa hänen ilkeyttänsä.

Ja vaikka mahdollisesti se voisi olla joku hyväkin henki, ei sinun kuitenkaan pidä hä-

nestä mitään oppiman eikä kyselemän, koska Jumala on sen kieltänyt. Sillä hän on Poikansa lähettänyt sen vuoksi, että tämä meille opettaisi kaikki mitä meidän on tarpeellista tietää. Mitä hän ei meille ole opettanut, se jättäkäämme kernaasti tietämättömiin ja tyytykäämme pyhien apostolien oppiin, joiden kautta hän meille on saarnannut. Siitä olen kuitenkin laueammin kirjoittanut Loppiaispäivän saarnassa ja kirjasessani messuista, joista voit asiasta pidemmältä lukea.

Mainitakseni sentään yhden esimerkin, luemme teoksessa **Historia Tripartita** eräästä piispasta, joka tuli Korintoon matkallaan kirkolliskokoukseen. Kun hän sitten ei löytänyt soveliasta majapaikkaa itselleen ja seurueelleen, näki hän erään aution suljetun huoneen ja kysyi, eikö siellä voisi majailia. Hänelle vastattiin siellä kummittelevan niin kamalasti, ettei kukaan voinut siinä asua ja että monasti oli aamuisin tavattu majailijat siellä kuolleina. Tuosta ei hän pitkiä puheita pitänyt, vaan käski seurueensa heti astumaan sisään ja vietti huoneessa yönsä, sillä hän havaitsi hyvästi aaveilut perkeleen kummituksiksi. Hänellä oli vahva usko, että Kristus on perkeleen Herra, ja siitä syystä hän ylönkatsoi hänet ja astui sisään. Sitten pääsi huone hänen rukouksensa ja majailunsa vuoksi vapaaksi aaveista, niin ettei sieltä enään kuulu mitään kolinoita eikä kauhistuksia. Näethän tässä, että kummitelijahenget ovat perkeleitä ja ettei niiden kanssa pitkiä puheita tarvita; heitä täytyy vaan reippaalla uskolla ylönkatsoa, kuin eivät mitään olisi.

Samoin luetaan myöskin Kappadokian piispasta Gregoriuksesta, että hän matkatesaan Itaalian vuoristossa yöpyi erään pakanallisen lukkarin luokse, jolla oli sellainen epäjumala, että vastaili tämän kysymyksiin ja oli se lukkarin elinkeinona, että ilmoitteli ihmisille salattuja asioita. Siitä nyt piispa ei tiennyt mi-

tään, kun aamulla matkaansa lähti. Mutta perkele ei voinut kärsiä pyhän miehen rukousta eikä läsnäoloa, vaan pakeni talosta, niin että lukkari ei enään voinut hänen kauttansa ennustaa kuten ennen. Kun lukkari sitten huusi epäjumalaansa ja voivotti hänelle vahinkoan, ilmestyi perkele hänelle unessa ja sanoi asiata hänen syykseen, koska oli pitänyt piispaa, jota perkele ei voinut kärsiä, luonaan yötä. Lukkari kiiruhti piispan perässä ja valitti hänelle, että hän oli hänen jumalansa ja elättäjänsä karkoittanut ja palkinnut näin huonosti yösiijansa. Silloin otti piispa paperia ja kirjoitti lyhyesti näin: Ensin tervehdykseni.

Annan sinulle luvan tehdä kuten ennenkin. Voi hyvästi. Tämän kirjeen otti lukkari ja pani sen epäjumalansa viereen jolloin perkele palasi ja teki kuten ennenkin. Vihdoin rupesi lukkari ajattelemaan, että mikä huono Jumala minulla lienee, joka on tuollaisen ihmisvieraan käskyn ja tahdon alainen. Hän matkusti piispan luokse, antoi opettaa ja kastaa itseänsä ja varttui niin, että hänestä tuli oivallinen piispa Kappadokian Kesareaan tämän piispan kuoleman jälkeen. Katsoppas, näin yksinkertaisesti usko menettelee ja toimii näin iloisesti, vakavasti ja mahtavasti. Tee sinäkin samoin kummittelijoillesi. Amen.